

ler udelukkende den storstilede Mindefest for Olaf den Hellige, der blev fejret i Norge 1930, og indeholder paa henved 1000 trykte Sider en overmaade fyldig Beretning om de langvarige Forberedelser til Jubilæet og om dettes Forløb, ledsaget af Genivelser af samtlige Prædikener, Taler og Kantater ved denne Lejlighed, desuden en Redegørelse for den Række historiske Mindeudstillinger, som var knyttet til »Olsokfesten«. Værket afsluttes med en meget indgaaende (over 100 Sider stor) Bibliografi over hele den omfattende Olafslitteratur, der blev en Frugt af Jubilæet; den er udarbejdet af Prof. Kolsrud, der tillige har leveret en Oversigt over Højtideligholdelsen af mindre Olafsfester i Udlandet og et »Dagregister« over alle herhenhørende Begivenheder i Aaret 1930. Det foreliggende Værk, der repræsenterer en betydelig Arbejdsindsats og ogsaa i økonomisk Henseende har været krævende, maa først og fremmest opfattes som et Minde-skrift om en betydningsfuld national-kirkelig Begivenhed i Norge; bedømt alene fra et strengere historisk Standpunkt havde det uden Tvivl været ønskeligt, om en væsentlig stærkere Sigtning af det omfattende, men ikke lige værdifulde Stof havde fundet Sted.

Bjørn Kornerup.

Svensk historisk Bibliografi 1771—1874 er Titlen paa et digert Opus paa over 900 store Sider, som Svensk historisk Forening i 1937 har udgivet. Begyndelsesaaret er givet ved, at Værket skal være en Slags Fortsættelse af Warmholz' noksom bekendte Storværk »Bibliotheca historica Sueo-Gothica«, som udkom i 15 Dele i Aarene 1782—1817; for Tiden efter 1875 forelaa forud Kr. Setterwalls to Bøger: Svensk historisk Bibliografi 1875—1900 og 1901—1920. (Stockh. 1907 og 1923). Materialet til det nu udgivne Værk er ogsaa indsamlet af den paa dette Omraade saa fortjente Setterwall, men han var, da han døde i 1930, kun lige naaet til at faa Begyndelsen sat i Tryk, og den videre Bearbejdelse og Udgivelse blev da af Foreningen overdraget til Bibliotekaren Sven Ågren i Uppsala, som Aaret forud havde udgivet sin store, med fortjent Anerkendelse modtagne Fortegnelse over Svensk biografisk uppslagslitteratur.

Opgaven har taget Ågren ikke mindre end 7 Aar, da han ikke i alle Tilfælde har villet nøjes med Setterwalls Titler, men har anset en »eftergranskning« af en stor Del af dem for nødvendig og derved i ikke ringe Grad fundet Grund til at korrigere dem. For at Værket ikke skulde svulme alt for stærkt op, har han ogsaa udskudt en Mængde samtidige Tryk, særlig politiske Pjecer.

Medtagen af dette Stof vilde ganske sikkert have forøget Omfanget betydeligt, men uden historisk og politisk Interesse er det jo ingenlunde, og i Erichsens og min danske Bog er det medtaget.

Vigtigere end Spørgsmaalet om Medtagen eller Ikke-Medtagen heraf synes mig dog den systematiske Opstilling af Titlerne. Her har Ågren væsentlig fulgt de Principer, som findes gennemført i Setterwalls tidligere Bøger, og det var vel ogsaa vanskeligt for ham at afvige meget derfra uden at forandre Værkets hele Karakter. Ved Sammenligning med vort danske Værk — en Sammenligning, som det naturligvis ligger nær for nærværende Anmelder at foretage — falder det hurtigt i Øjnene, at Setterwall gennemgaaende anfører Værker i samme Rubrik alfabetisk efter Forfatternavnene, hvorimod vi oftest foretrækker en kronologisk Orden, og jeg kan ikke nægte, at dette endnu synes mig at være den bedste Opstilling. At en Bog kan henføres til forskellige Rubrikker efter de forskellige Synspunkter, som anlægges, er kun naturligt; eksempelvis kan jeg nævne, at en Bog om Nordens Handelshistorie under Kalmarunionen her findes opført under Tidshistorie, hos os under Handelshistorie.

Til Belysning af Omfanget, hvori fremmed Litteratur er medtaget, kan anføres, at baade Saxo (i Grundtvigs og Vedels Oversættelser, men ikke i Müller-Velschows Udgave) og Snorre er medtagne her, medens Snorre ikke findes hos os. En dansk Læser af det nye Værk kan ikke undgaa at føle sig slaaet af, i hvor høj Grad Sveriges Stormagtsstilling og nærmere Forbindelser med Polen og Rusland har medført Medtagen af Stof fra disse Landes Litteratur, saa vi her i Danmark i den Retning er langt lettere stillet end den svenske Udgiver, for hvem Kendskab til disse slaviske Sprog er en nødvendig Forudsætning for Opgavens Løsning. Men ogsaa for den tyske Litteraturs Vedkommende findes her anført adskillige Værker, som ogsaa angaar dansk Historie og altsaa ogsaa burde medtages i vor Bibliografi, men som vi har været afskaaret fra at faa med, fordi de overhovedet ikke findes i danske Biblioteker, hvilket igen skyldes, at man her paa Grund af Biblioteksbevillingernes Knaphed ikke har haft Raad til at anskaffe dem. Det er i høj Grad ønskeligt, at dette uheldige Forhold snart maa blive ændret til det bedre.

Det er et uhyre Arbejde, der er nedlagt i denne store Bog, og selv om jeg her er fremkommet med nogle kritiske Bemærkninger, er der al Grund til at lykønske naturligvis først og fremmest Udgiveren til Fuldendelsen af det store Værk, men ogsaa de unge svenske Historikere til dette betydningsfulde nye Hjælpe-

middel, som har udfyldt det store Hul, der hidtil har været i svensk historisk Bibliografi.

Alfr. Krarup.

Det unge »Lärdomshistoriska Samfundet« i Uppsala, hvis første »Årsbok« tidligere er blevet omtalt her i Tidsskriftet (10. R., IV, 204 ff.), har i det forløbne Aar fortsat sin Virksomhed og sin Fremgang paa en Maade, der er ganske usædvanlig for litterære Selskaber, og som tydeligt nok vidner om, at Samfundets Stiftelse har været stærkt paakrævet. 1936 talte det 2300 Medlemmer, 1937 udgør Medlemstallet ikke mindre end 3006, og allerede nu foreligger anden Aargang af *Lychnos*, et endnu sværere Bind end det foregaaende og med et Indhold, der er lige saa lødigt og afvekslende som i det første. Af den store Mængde Afhandlinger og Meddelelser, dette Bind rummer, vil der fra dansk Side særlig være Grund til at gøre opmærksom paa Bengt Hildebrands »Kardinal Stefano Borgia och Sverige«, fordi Forfatteren bl. a. ved at benytte en Række hidtil utilgængelige Breve fra Borgia dels kaster nyt Lys over en Skikkelse, som dansk Kulturhistorie i saa høj Grad staar i Gæld til, dels giver direkte Bidrag til Forstaaelse af vor Lärdomshistorie. Af Interesse for dansk Historie er ogsaa Henrik Sandblads Meddelelse af en hidtil ukendt Efterretning (hos en lybsk Præst, Jacob Stolterfoht) om den ulykkelige Hændelse under Tycho Brahes Studieophold i Rostock, ved hvilken han fik Næsen hugget af. Bindet afsluttes som sidst med et fyldigt og meget nyttigt Afsnit med Anmeldelser og Litteraturoversigter. Kun er der stadig Grund til at beklage, at der i for ringe Grad tages Hensyn til danske Frembringelser paa dette Omraade.

Bjørn Kornerup.

I et smukt udstyret Værk, der ved sit bekvemme Kvartformat adskiller sig fordelagtigt fra de fleste andre Seglværker, har den svenske Rigsheraldiker Harald Fleetwood i 1936 publiceret *Svenska medeltida kungasigill* fra det ældste (Karl Sverkerssons fra ca. 1165) til og med Magnus Ladelaas'. Værket er mindre og noget snævrere i sit Anlæg end det tilsvarende danske fra 1917, Thisets »Danske kongelige Sigiller«; men bortset herfra vil en Sammenligning paa adskillige Punkter falde ud til Fordel for vort Nabolands Sfragistik. Særlig faar man et stærkt Indtryk af selve Billedteknikkens Fremskridt; mens Thiset endnu for 20 Aar siden kun i 6 Tilfælde tog Fotografiapparatet i sin Tjeneste, anvender Fleetwood udelukkende Fotografier, dog ikke af selve Originalerne, men af til dette Brug specielt præparerede